

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Посланичка група Демократска странка
6. октобар 2014. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО 06 -10- 2014

Број	Датум	Страна	Својство
01	713-3147		

14

**ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ**

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА, с предлогом да се сходно члану 167. Пословника Народне скупштине, донесе по хитном поступку.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. др Душан Милисављевић



ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Члан 1.

У Кривичном законуку („Службени гласник РС,” бр. 85/05, 88/05 - исправка, 107/05 - исправка, 72/09, 111/09, 121/12 и 104/13), у члану 79. став 1. после тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) медикаментозна кастрација учиниоца сексуалног напада на дете и жену;“

Члан 2.

У члану 80. додаје се нови став 5. који гласи:

„(5) Медикаментозна кастрација може се изрећи ако је учиниоцу сексуалног напада на дете и жену изричена казна затвора.“

Досадашњи ст.5., 6., и 7. постају ст. 6., 7., и 8.

Члан 3.

После члана 84. додаје се наслов и члан 84а који гласе:

„Медикаментозна кастрација

Члан 84а

(1) Учиниоцу кривичног дела из чл.178. до 182. овог законика учињеног према детету и жени, суд ће изрећи меру медикаментозне кастрације и психотерапијски третман.

(2) Учиниоцу кривичног дела из става 1. овог члана учињеног према детету, суд ће поред казне затвора изрећи и медикаментозну кастрацију која ће трајати до краја његовог живота или у времену за које суд процени да је потребно.

(3) Учиниоцу кривичног дела из става 1. овог члана учињеног према жени, ако то дело понови, суд ће поред казне затвора изрећи и медикаментозну кастрацију која ће трајати у времену за које суд процени да је потребно.

(4) Мера из става 1. овог члана извршава се у Специјалној затворској болници или другој здравственој установи, а надзор над извршењем мере спроводи Управа за извршење кривичних санкција. Управа за извршење кривичних санкција најмање једном у шест месеци обавештава суд о извршењу мере из става (1) овог члана и о потреби за њеним продужавањем или престанком.

(5) Над учиниоцем кривичног дела у случајевима из ст. 2. и 3. овог члана спроводи се психотерапија и фармаколошко лечење и након издржане казне затвора у времену за које суд процени да је потребно.

(6) Начин извршења мере медикаментозне кастрације ближе се регулише законом којим се уређује поступак извршења кривичних санкција.“

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.“

Образложење

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије којим се прописује да Република Србија, поред осталог, уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана и одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреду закона као и поступак пред судовима и другим државним органима.

II. Разлози за доношење закона

У јавности широм света сексуално насиље је тема која буди велику пажњу и забринутост. Сексуално насиље над децом и женама у друштву изазива бес, забринутост и потребу за променама у законодавству које се односе на строжије санкционисање сексуалних преступника и методе за заштиту деце и жена и друштва као целине. Чињеница да учioniци кривичних дела против полне слободе рецидивирају много више него учиниоци других кривичних дела уз евидентан пораст друштвене свести и одговорности због сексуално злостављане деце и жена, основна мотивација је за доношење овог закона и који ће представљати превенцију против поновног чињења истог или сличног кривичног дела.

Подаци говоре да је једно од петоро деце у Европи жртва неког облика сексуалног насиља. Примећујући да су сексуално искоришћавање и сексуално злостављање деце и жена до те мере учестали да су досегли забрињавајуће размере како на националном тако и на међународном нивоу, Савет Европе је 2007. године донео Конвенцију о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, која има за циљ превенцију и борбу против сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања деце, заштиту права и пружање помоћи деци - жртавама сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања, унапређење националне и међународне сарадње против ових кривичних дела. Република Србија је потписала Конвенцију у октобру 2007. године и ратификовала је у мају 2010. године. Сексуално насиље над децом појављује се у различитим облицима - инцест и сексуално злостављање, порнографија, проституција, трговина људима, подмићивање и сексуално насиље од стране вршњака. Деца жртве сексуалног насиља трпе много више од недопустиве повреде њиховог телесног интегритета - насиље утиче на њихово ментално здравље и уништава њихово поверење у одрасле. Жртве се често повлаче у себе јер осећају стид, кривицу и страх. Нека деца жртве су толико мала да не схватају шта им се догађа, а деца често не знају ни како ни где да потраже помоћ.

Последице сексуалног насиља над дететом могу остати присутне и када оно одрасте о томе сведоче сви они који читав живот носе у себи скривену тугу и патњу. Већина злостављане деце познаје свог злостављача. Починиоци су у породици и заједници: рођаци, породични пријатељи или пружаоци услуга. Осуда починиоца не значи увек да је правда задовољена. Савет Европе је 29. септембра 2010. године у Риму покренуо Кампању за заустављање сексуалног насиља над децом. Два темељна стратешка циља кампање су: промовисање потписивања, ратификације и спровођења Конвенције о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања; пружање деци, њиховим породицама / пружаоцима услуга и сервиса и целом друштву знања и практичних решења за спречавање и пријављивање сексуалног насиља над децом, чиме се подиже ниво свести о стварним размерама сексуалног насиља над децом.

Свака друга жена у Србији жртва је неког облика насиља - физичког, психичког, економског или сексуалног. Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици ступила је на снагу 1. августа 2014. године. Ово је важан корак у историји женског покрета, као и подсетник колико још тога треба да буде учињено да би се побољшао положај жена и њихове деце која су преживела насиље. Бројке о насиљу над женама у Србији говоре саме за себе. Према подацима истраживања спроведеног 2010. године, чак 54,2 одсто жена било је током живота изложено неком облику насиља. Сексуално насиље најболније погађа жену, уздрмава њен лични интегритет, руши поверење у људе и трајно обележава њен живот.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Чланом 1. Предлога закона врши се допуна члана 79. став 1. Кривичног законика, тако што се уводи нова мера безбедности медикаментозна кастрација учиниоца сексуалног напада на дете и жену .

Чланом 2. Предлога закона врши се допуна члана 80. Кривичног законика којом се утврђује да се предложена медикаментозна кастрација може изрићи ако је изречена казна затвора.

Чланом 3. Предлога закона уводи се нови члан 84а Кривичног законика који прописује да се учиниоцу кривичног дела из чл. 178. до 182. Кривичног законика учињеног према детету и жени изриче мера медикаментозне кастрације и психотерапијски третман, затим њихово временско трајање, затим где се спроводи поступак медикаментозне кастрације и ко врши надзор над спровођењем мере.

Чланом 4. Предлога закона дефинише се ступање на снагу овог закона.

IV. Анализа ефеката закона

Доношење овог закона и његова примена спречиће даље вршење кривичних дела силовања, обљубе и недозвољених полних радњи према деци и женама, услед чега ће се заштитити њихови животи и здравље.

V. Финансијска средства потребна за примену закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку, предлаже се из разлога да би се спречило вршење кривичних дела силовања, обљубе и недозвољених полних радњи према деци и женама као и њихово поновно чињење, услед чега се угрожава њихов живот и здравље, односно да би се спречиле даље штетне последице како по децу и жене тако и друштво као целину.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА КОЈЕ СЕ ДОПУЊУЈУ

Члан 79.

(1) Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи ове мере безбедности:

- 1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- 2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
- 3) обавезно лечење наркомана;
- 4) обавезно лечење алкохоличара;

4а) МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА УЧИНИОЦА СЕКСУАЛНОГ НАПАДА НА ДЕТЕ И ЖЕНУ;

- 5) забрана вршења позива, делатности и дужности;
- 6) забрана управљања моторним возилом;
- 7) одузимање предмета;
- 8) протеривање странца из земље;
- 9) јавно објављивање пресуде;
- 10) забрана приближавања и комуникације са оштећеним;
- 11) забрана присуствовања одређеним спортским приредбама.

(2) Под условима предвиђеним овим закоником одређене мере безбедности могу се изрећи и неурачунљивом лицу које је учинило противправно дело у закону предвиђено као кривично дело (члан 80. став 2).

Члан 80.

(1) Суд може учиниоцу кривичног дела изрећи једну или више мера безбедности кад постоје услови за њихово изрицање предвиђени овим закоником.

(2) Обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи и обавезно психијатријско лечење на слободи неурачунљивом учиниоцу изричу се самостално. Уз ове мере могу се изрећи забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом и одузимање предмета.

(3) Мере из става 2. овог члана могу се изрећи учиниоцу кривичног дела чија је урачунљивост битно смањена, ако му је изречена казна или условна осуда.

(4) Обавезно лечење наркомана, обавезно лечење алкохоличара, забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом, одузимање предмета и јавно објављивање пресуде могу се изрећи ако је учиниоцу изречена казна, условна осуда, судска опомена или је учинилац ослобођен од казне.

(5) МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА МОЖЕ СЕ ИЗРЕЋИ АКО ЈЕ УЧИНИОЦУ СЕКСУАЛНОГ НАПАДА НА ДЕТЕ И ЖЕНУ ИЗРИЧЕНА КАЗНА ЗАТВОРА.

(6) Протеривање странца из земље и забрана присуствовања одређеним спортским приредбама може се изрећи ако је учиниоцу изречена казна или условна осуда.

(7) Мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може се изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судска опомена.

(8) За кривична дела у стицају мера безбедности ће се изрећи ако је утврђена за једно од кривичних дела у стицају.

МЕДИКАМЕНТОЗНА КАСТРАЦИЈА

ЧЛАН 84А

(1) УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ ЧЛ. 178. ДО 182. ОВОГ ЗАКОНИКА УЧИЊЕНОГ ПРЕМА ДЕТЕТУ И ЖЕНИ, СУД ЋЕ ИЗРЕЋИ МЕРУ МЕДИКАМЕНТОЗНЕ КАСТРАЦИЈЕ И ПСИХОТЕРАПИЈСКИ ТРЕТМАН.

(2) УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНОГ ПРЕМА ДЕТЕТУ, СУД ЋЕ ПОРЕД КАЗНЕ ЗАТВОРА ИЗРЕЋИ И МЕДИКАМЕНТОЗНУ КАСТРАЦИЈУ КОЈА ЋЕ ТРАЈАТИ ДО КРАЈА ЊЕГОВОГ ЖИВОТА ИЛИ У ВРЕМЕНУ ЗА КОЈЕ СУД ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ПОТРЕБНО.

(3) УЧИНИОЦУ КРИВИЧНОГ ДЕЛА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УЧИЊЕНОГ ПРЕМА ЖЕНИ, АКО ТО ДЕЛО ПОНОВИ, СУД ЋЕ ПОРЕД КАЗНЕ ЗАТВОРА ИЗРЕЋИ И МЕДИКАМЕНТОЗНУ КАСТРАЦИЈУ КОЈА ЋЕ ТРАЈАТИ У ВРЕМЕНУ ЗА КОЈЕ СУД ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ПОТРЕБНО.

(4) МЕРА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ИЗВРШАВА СЕ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ЗАТВОРСКОЈ БОЛНИЦИ ИЛИ ДРУГОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ УСТАНОВИ, А НАДЗОР НАД ИЗВРШЕЊЕМ МЕРЕ СПРОВОДИ УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА. УПРАВА ЗА ИЗВРШЕЊЕ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ У ШЕСТ МЕСЕЦИ ОБАВЕШТАВА СУД О ИЗВРШЕЊУ МЕРЕ ИЗ СТАВА (1) ОВОГ ЧЛАНА И О ПОТРЕБИ ЗА ЊЕНИМ ПРОДУЖАВАЊЕМ ИЛИ ПРЕСТАНКОМ.

(5) НАД УЧИНИОЦЕМ КРИВИЧНОГ ДЕЛА У СЛУЧАЈЕВИМА ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА СПРОВОДИ СЕ ПСИХОТЕРАПИЈА И ФАРМАКОЛОШКО ЛЕЧЕЊЕ И НАКОН ИЗДРЖАНЕ КАЗНЕ ЗАТВОРА У ВРЕМЕНУ ЗА КОЈЕ СУД ПРОЦЕНИ ДА ЈЕ ПОТРЕБНО.

(6) НАЧИН ИЗВРШЕЊА МЕРЕ МЕДИКАМЕНТОЗНЕ КАСТРАЦИЈЕ БЛИЖЕ СЕ РЕГУЛИШЕ ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ПОСТУПАК ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик проф. др Душан Миљисављевић

2. Назив прописа

Предлог закона о допунама Кривичног законика
Draft law on the amendments to the Criminal code

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума
- д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније није планирано уређење материје на коју се односи Предлог закона.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права

Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Предлога закона о допунама Кривичног законика.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

Не.

Потпис руководиоца органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 23. септембар 2014. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

проф. Др Душан Милисављевић

